

Handläggare
Johan Eriksson
Telefon: 08-508 33 697

Till
Utbildningsnämnden
2015-11-26

Projekt: Från nyanländ till nyanställd lärare

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som redogörelse för projektet ”Från nyanländ till nyanställd lärare”.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Astrid Norderfeldt
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen kommer att starta ett projekt med namnet ”Från nyanländ till nyanställd lärare” som pågår mellan februari 2016 och december 2018. Målgruppen är personer som flyttat till Sverige och som har en akademisk utbildning till lärare. Projektet samlar 8 myndigheter och organisationer¹ med ansvar från första dagen i Sverige tills det att en legitimerad lärare anställs i Stockholms stad. Målsättningen är att denna process ska kunna effektiviseras genom samverkan, exempelvis att processer går från att vara sekventiella till att bli parallella, men också med fokus på att utveckla en svenskutbildning och kompletteringsutbildning i nära samverkan med stadens skolor och lärare. Projektet har en terminskapacitet på 30 kandidater och utbildningsförvaltningen är projektägare och beställare.

Bakgrund

Enligt Migrationsverkets senaste prognos 2015-10-22 kommer Sverige under året ta emot mellan 140 000 – 190 000 asylsökande varav 29 000 – 40 000 är ensamkommande flyktingbarn i år. Detta ställer höga krav på förvaltningen när det gäller att bereda undervisningsplatser i stadens skolor och rekrytera lärare. För hela

---

¹ Myndigheterna: Arbetsförmedlingen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Migrationsverket, Skolverket, Stockholms universitet och Universitets och högskolerådet. Organisation: Sveriges kommuner och landsting. Kommun: Stockholms stad.

Stockholm, och framför allt för våra nya invånare är det också viktigt att på likvärdiga villkor kunna skaffa sig ett kvalificerat arbete utifrån sin utbildning och förutsättningar för att fortsätta den karriär som man påbörjat i sitt hemland.

Etablering på arbetsmarknaden

Ett flertal forskare och myndigheter har lyft fram att etableringen på arbetsmarknaden för utrikes födda är problematisk. Aldén m.fl. visar i sin artikel att andelen utrikes födda med högskoleutbildning som har ett kvalificerat arbete efter 11-20 år i Sverige uppgår till 48,2 %, andelen hos inrikes födda är 67,3 %. Riksrevisionen lägger i sin rapport till att skillnaden i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utomeuropeisk födda kvinnor uppgår till 27 procentenheter. Svenskt Näringsliv pekar i sin rapport på att utrikes födda akademiker i genomsnitt tillbringar mellan fem och sex år i olika typer av utbildningsmoment, så som svenska för invandrare (SFI) och kompletterande högskoleutbildning. Kommunförbundet Stockholms län pekar i sin rapport på att nästan hälften av deltagarna i intensivsvenska för pedagoger får ett arbete inom pedagogisk verksamhet efter avslutade studier. Brukarundersökning visade även att majoriteten av deltagarna ansåg att utbildningen hade en viktig eller mycket viktig inverkan på deras chanser att få arbete.

Rekommendationerna

För att effektivisera etableringen föreslås ett antal åtgärder. Riksrevisionen menar att processen för individen måste kännetecknas av tydliga och realistiska mål samt en utastakad väg. Kommunförbundet Stockholms län menar i sin utvärdering att information om intensivsvenska för pedagoger måste bli mer tillgänglig och att deltagarna önskar sig fler praktiktillfällen. Övergripande måste hela etableringen präglas av en väl utvecklad samverkan mellan samtliga aktörer i processen samt en väl fungerande matchning mot behov hos arbetsgivaren. Åslund m.fl. tillägger att kompletterande åtgärder som i hög grad liknar ett vanligt arbete har störst effekt på chanserna till anställning.

Ökat behov av lärare

Utbildningsförvaltningen har ett stort kompetensförsörjningsbehov framöver. Till år 2022 behöver förvaltningen anställa cirka 900 grundskolelärare, 200 gymnasielärare och 130 fritidspedagoger per år. Siffrorna är framtagna av Sweco men tar inte hänsyn till den senaste tidens ökning av antal asylsökande och ensamkommande flyktingbarn. Sveriges kommuner och landstings bedömning är att nästan 6000 lärare behövs nationellt för att klara undervisningsbehovet med bibehållen lärartäthet.

Arbetsförmedlingen uppgav att det under 2015 fanns 1300 lärare inom etableringsuppdraget på nationell nivå.

Ärendet

Med erfarenheter av förvaltningens tidigare arbete inom ”röda tråden” (numera nätverk för nyanlända pedagoger) kommer förvaltningen att starta ett projekt med namnet ”Från nyanlända till nyanställd lärare” under februari 2016. Den huvudsakliga målsättningen med projektet är att nyanlända lärare snabbare ska kunna fortsätta sin karriär som lärare inom stadens skolor. Målet ska uppnås genom en ökad samverkan mellan samtliga aktörer i processen vilket ska minska handläggningstider och motverka onödiga väntetider. Förvaltningen kommer också erbjuda deltagarna arbetsplatsförlagda moment med nära anknytning till läraruppdraget, ge en god introduktion och genom hela kedjan arbeta med målsättningen är en tillsvidareanställning.

Projektdeltagare

I projektet ingår Stockholms stads utbildningsförvaltning, Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Landsting, Stockholms universitet, Universitets och högskolerådet, Skolverket och Länsstyrelsen Stockholm.

Genomförande

Projektet förväntas pågå från februari 2016 till december 2018 och utbildningsförvaltningen är projektägare och beställare. Kravet för att deltagande kandidater är att man i grunden har en 3-årig eftergymnasial utbildning som lärare och projektets kapacitet uppgår till 30 kandidater per termin.

Insatser och ansvar

När en nyanländ lärare tas emot av Migrationsverket är målsättningen att myndigheten kan bistå läraren med att skicka in ansökan om lärarlegitimation samt dokumentation för bedömning/validering av akademiska meriter. Migrationsverket hjälper också till med att informera om projektet. Om individen redan startat etableringsfasen hos Arbetsförmedlingen bistår istället myndighetshandläggare med ovanstående.

När läraren påbörjar intensivsvenska för pedagoger kompletterar utbildningsförvaltningen studierna med att erbjuda att följa en modersmålslärare i undervisningen. När läraren kommit längre i svenskastudierna erbjuds auskultation där läraren utifrån sin kompetens ingår i lärolag på en av stadens skolor. Förvaltningen

kompletterar även med seminarieverksamhet för deltagarna under hela projekttiden.

Skolverket gör en bedömning av ansökan om legitimation och vid behov av komplettering hänvisas läraren till Stockholms universitet. Universitets och högskolerådet gör en bedömning/validering samt ger ett utlåtande om lärarens akademiska meriter vilket gör underlättat för läraren att söka vikariat. Om läraren själv bedömer att hen inte kan fullfölja studier för att nå legitimation ansvarar förvaltningen för en matchning mot andra yrkesgrupper inom förvaltningen.

För lärare som behöver komplettera sina studier med ”utländska lärares vidareutbildning” på Stockholms universitet erbjuder förvaltningen garanterad plats för att genomföra verksamhetsförlagd utbildning. Under denna tid kan även vikariat och praktik erbjudas till läraren.

Förhoppningen från förvaltningens sida är att läraren vid mottagande av legitimation väljer att arbeta på någon av stadens skolor.

Länsstyrelsen Stockholms län ansvarar för kunskapsspridning till och från projektet. Sveriges Kommuner och Landsting deltar i projektet i egenskap av sin representation i regeringens trepartssamtal samt som kunskapsspridare till och från projektet. Sveriges Kommuner och Landsting kommer även vara den part som söker de främjande medel som regeringen antagligen kommer att presentera även inför 2016.

Utbildningsförvaltningen ansvarar för att ta fram ett flerspråkigt informationsmaterial till lärarna. Materialet ska vara tillgängligt via Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Start Stockholm, SPRINT, stadens medborgarkontor och andra aktörer som kan tänkas komma i kontakt med målgruppen.

Finansiering och budget

Projektet avser att utreda möjligheterna för ansökan om regeringens bidrag till kollektivavtalslutande organisationer för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser med syftet att påskynda nyanländas etablering på arbetsmarknaden (s.k. främjandemedel). I skrivande stund är det ännu inte formellt att ett sådant bidrag kommer att bli ansökningsbart för 2016.

Förvaltningen ser möjligheten att bedriva projektet, med reservation för vissa justeringar, inom ramen för ordinarie budget om ansökan om främjandemedel inte skulle beviljas.

Uppföljning

Projektet kommer att följas upp av en extern utvärderare med fokus på processutvärdering. Det primära syftet är att utveckla projektet vid en eventuell implementering i ordinarie verksamhet. Sekundärt är syftet att kunna sprida erfarenheter från projektet samt svara mot de uppföljningskrav som ett beviljande av främjandemedel kan medföra.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens avdelningen för personal och kompetensförsörjning, grundskoleavdelningen, avdelningen för uppdrag för lärande och elevhälsa samt arbetsmarknadsförvaltningens avdelning för SFI Stockholm.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningens förväntningar på projektet är att dess projektmål om en mer effektiv ”kedja” från mottagande till anställning skall uppfyllas. Med mer effektiv menar förvaltningen att processen ska kunna genomföras på en kortare tid men utan kvalitetsförluster i jämförelse med nuläget. Projektets effektmål är att öka mångfalden bland stadens lärare för att bättre spegla den sammansättning som kommunen har som helhet, och också bidra till att Stockholms lärare får fler kollegor.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som redogörelse för projektet ”Från nyanländ till nyanställd lärare”.

Bilagor

1. Översiktsbild
2. Gantt-schema
3. Budget
4. Källor

